

ภูมิปัญญาการเก็บเกี่ยวข้าวสมัยก่อน

1. ลงแขกเกี่ยวข้าว

ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว เป็นประเพณีที่เจ้าของนาจะบอกเพื่อนบ้านให้รู้ว่าเกี่ยวข้าวเมื่อใด ทั้งนี้เจ้าของนาจะต้องจัดเตรียมอาหาร คาวหวาน สุรา บุหรี่ น้ำดื่ม ไว้รองรับด้วย และในขณะที่เกี่ยวข้าวก็จะมีการละเล่นร้องเพลงระหว่างหนุ่มสาวเป็นที่สนุกสนานและเพลิดเพลินเพื่อคลายความเหน็ดเหนื่อย

2. ฟาดข้าว

การฟาดข้าวคือ การเอามัดข้าวที่แห้งดีแล้วไปตีเพื่อให้เมล็ดข้าวหลุดออกจากรวงข้าว อาจจะตีกับพื้น ใช้ไม้ตีไปที่มัดข้าวโดยตรง นำมัดข้าวไปตีกับไม้สำหรับใช้ตีข้าว แล้วแต่ว่าแต่ละท้องถิ่นจะมีวิธีการอย่างไร

3. ต่ำข้าว

ก่อนจะนำข้าวมาบริโภคนั้น จะต้องนำข้าวเปลือกมาตำ เพื่อให้เปลือกข้าวหลุดออกจากเมล็ดข้าว การตำข้าวแต่ละครั้งจะตำครั้งละไม่มาก นำข้าวเปลือกไปตากแดด 1-2 วัน เพื่อลดความชื้นและช่วยให้การกะเทาะเปลือกออกทำได้ง่ายขึ้น

4. ฝัดข้าว

ตักข้าวที่ตำแล้วในครกออกมาใส่ในกระด้ง เพื่อฝัดเปลือกข้าวออกไป ถือขอบปากกระด้งด้วยมือทั้งสองข้าง แล้วร่อนและโยนข้าวขึ้นไปบนอากาศเป็นจังหวะ เปลือกข้าวจะค่อย ๆ กระเด็นออกไปจากกระด้ง ในกระด้งก็จะเหลือเพียงข้าวสารและปลายข้าวสาร

ภูมิปัญญาการเก็บเกี่ยวข้าวสมัยปัจจุบัน

1. การเกี่ยวข้าว

ใช้รถเกี่ยวข้าวในการช่วยเก็บเกี่ยว ปัจจุบันจำนวนเกษตรกรทำนาปลูกข้าวลดน้อยลง มีการเคลื่อนย้ายสู่การประกอบอาชีพภาคอื่นๆ เนื่องจากการขยายตัวของชุมชนเมืองเกิดปัญหาขาดแคลนแรงงาน จึงต้องมีการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรช่วยในการประกอบกิจกรรม

2. การตากข้าว

ข้าวที่เก็บเกี่ยวโดยรถเกี่ยวจะมีความชื้นที่สูง จึงต้องตากแดดเพื่อลดความชื้นให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมในการเก็บไว้เป็นระยะเวลาอันยาวนานก่อน เพื่อคงคุณภาพของเมล็ดข้าวเปลือก

ประวัติเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อ นางละไม บัวเกล้า

อายุ 72 ปี

อาชีพ เกษตรกร ปลูกข้าว ปลูกพืชผสมผสาน แดงโม
มะนาว ข้าวโพด เลี้ยงปลาน้ำจืด

ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่จัดจำหน่าย

ข้าวสารหอมมะลิขั้วดี ข้าวกล้อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่

พืชผักตามฤดูกาล

เบอร์โทรศัพท์ 094-3303341

ภูมิปัญญาการเก็บเกี่ยวข้าว สมัยก่อน และสมัยปัจจุบัน

นางละไม บัวเกล้า

เกษตรกรต้นแบบ

ถอดองค์ความรู้โดย

นางสาวจิราพร วิทาโน

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง

โทร. 038-221466